

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
072 Фінанси, банківська справа та страхування
(шифр та найменування спеціальності)

освітньо-професійна програма Фінанси, фінансовий менеджмент
та страхування
(назва її програми)

на тему: «Формування фінансових ресурсів фінансової установи»
(назва теми)

Виконавець:

здобувач освіти ФФБС 4 курсу 1 групи

Анастасія ВОЛКОВСЬКА

(ім'я та прізвище)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., старший викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Павло БОНДАРЕНКО

(ім'я та прізвище)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми Успішна трансформація банківського сектору фінансового ринку України вимагає не лише технологічних інновацій, але й стратегічного мислення, що враховує зміну потреб споживачів та специфіку ринкових умов. Сучасні споживачі прагнуть до більшої гнучкості, швидкості обслуговування та персоналізованих фінансових продуктів. У цьому контексті важливо не лише впроваджувати нові технології, такі як блокчейн, штучний інтелект та великі дані, але й адаптувати бізнес-моделі фінансових установ до умов швидко змінюваного ринку. Трансформація банківського сектору фінансового ринку України має включати активну співпрацю з фінансовими технологічними компаніями, що дозволить створити нові канали взаємодії зі споживачами та запропонувати інноваційні рішення для їхніх потреб, враховуючи різноманітні джерела фінансування.

Зміцнення зв'язків з іншими фінансовими установами та міжнародними інвесторами стає ключовим чинником у формуванні фінансових ресурсів фінансової установи. Активна співпраця з кредитними спілками, інвестиційними фондами та іншими фінансовими установами не лише дозволяє обмінюватися досвідом, але й розширює можливості для диверсифікації джерел фінансування. Це сприяє зниженню залежності від окремих каналів залучення коштів і робить банківський сектор фінансового ринку України більш стійким до зовнішніх економічних шоків. В умовах глобалізації та швидкого розвитку технологій, ефективне формування фінансових ресурсів є надійною основою для стабільності банківського сектору фінансового ринку України, що, в свою чергу, створює сприятливі умови для розвитку підприємництва та інвестування в національну економіку.

Мета дослідження є аналітичне дослідження формування фінансових ресурсів фінансової установи

Завдання дослідження:

- розглянути економічну сутність фінансових ресурсів фінансової установи;
- охарактеризувати особливості формування фінансових ресурсів фінансової установи;
- охарактеризувати вплив державного нагляду на формування фінансових ресурсів фінансової установи;
- проаналізувати загальну фінансову діяльність АТ «ОТП БАНК»;
- проаналізувати формування фінансових ресурсів АТ «ОТП БАНК»;
- провести регресійний аналіз формування фінансових ресурсів АТ «ОТП БАНК»;
- охарактеризувати перспективи формування фінансових ресурсів фінансових установ України через кошти фізичних осіб;
- запропонувати щодо покращення формування фінансових ресурсів АТ «ОТП БАНК».

Об'єкт дослідження є процес формування фінансових ресурсів фінансової установи.

Предмет дослідження є теоретичні основи формування фінансових ресурсів фінансової установи, зокрема аналіз специфіки формування фінансових ресурсів АТ «ОТП Банк» та виявлення перспективних напрямків їх оптимізації.

Методи дослідження У роботі використовувались методи теоретичного узагальнення та порівняння; статистичні, табличні та графічні методи; метод комплексного підходу; економіко-математичні методи.

Інформаційна база дослідження складають наукові праці вітчизняних та зарубіжних науковців з теорії фінансових ресурсів; законодавчі та нормативні акти України; статистичні показники НБУ; показники річної фінансової звітності АТ «ОТП БАНК»; науково-методична література; матеріали періодичних видань.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (42 найменування) та 4-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 73 сторінки. Основний зміст викладено на 48 сторінках. Робота містить 23 таблиці, 21 рисунок.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра опубліковано 1 статтю: Тенденції формування фінансових ресурсів фінансових установ в Україні // Збірник матеріалів ІХ Студентської науково-практичної конференції факультету фінансів та банківської справи. *Стабілізація фінансово-економічної системи України*. 2025. Одеса. ОНЕУ.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні основи формування фінансових ресурсів фінансової установи**» економічна сутність фінансових ресурсів фінансової установи; особливості формування фінансових ресурсів фінансової установи; вплив державного нагляду на формування фінансових ресурсів фінансової установи.

У другому розділі «**Аналітичне дослідження формування фінансових ресурсів АТ «ОТП БАНК»**» проаналізовано оцінка загальної фінансової діяльності АТ «ОТП БАНК»; оцінка фінансової стійкості АТ «ОТП БАНК»; Економіко-математичне моделювання фінансової стійкості АТ «ОТП БАНК».

У третьому розділі «**Перспективи підвищення фінансової стійкості АТ «ОТП БАНК»**» запропоновано Вплив цифровізації на фінансову стійкість фінансових посередників України; Рекомендації щодо удосконалення фінансової стійкості АТ «ОТП БАНК»..=

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Розглянуто, на основі наукових праць тлумачення поняття «фінансові ресурси» та «ресурси». Погоджуємося з визначенням, наданим у економічній енциклопедії, в якій «фінансові ресурси» трактуються як сукупність коштів, які перебувають у розпорядженні банків і використовуються для кредитування та інших операцій.

Також погоджуємося з науковими працями А. Мороза та М. Савлука, де «ресурси фінансових установ» описуються як сукупність коштів, доступних для реалізації активних операцій.

Та надаємо своє поняття «фінансові ресурси фінансової установи» - це комплекс всіх фінансових джерел, що перебувають у розпорядженні фінансової установи та використовуються для здійснення її діяльності.

2. Охарактеризовані особливості формування фінансових ресурсів та наведено, що комплексний підхід передбачає врахування всіх ключових аспектів діяльності фінансової установи, тобто всебічний аналіз цих елементів дозволяє фінансовим установам формувати стратегії, які відповідають вимогам ринку і споживачів, а також адаптуватися до змінюваних економічних умов..

3. Структура фінансових ресурсів є важливим індикатором фінансового стану фінансової установи, адже вона характеризує баланс між джерелами фінансування та ризиками, які пов'язані з їх використанням. Формування цієї структури залежить від ряду факторів, включаючи спеціалізацію фінансової установи, ринкову кон'юнктуру, рівень ризику, а також стратегічні цілі фінансової установи.

4. Зниження кількості фінансових установ у банківському секторі в Україні з 71 у 2021 році до 61 у 2024 році свідчить про тенденцію до консолідації в банківському секторі. Це зумовлено погіршенням економічної ситуації, ужесточенням регуляторних вимог та зменшенням прибутковості для нових і малих фінансових установ.

Протягом 2020–2024 років обсяг активів банківського сектору України стабільно зростає, що свідчить про позитивну динаміку та поступове відновлення фінансової системи в умовах викликів, спричинених війною.

У 2024 році було зафіксовано рекордне зростання активів, що склало 3422600 млн. грн. у порівнянні з попереднім роком. Кошти суб'єктів господарювання у 2024 році зросли до 1497363 млн.грн., що свідчить про зростання економічної активності та довіри бізнесу до фінансової системи.

Капітал фінансових установ також продемонстрував значне зростання, досягнувши 381650 млн. грн. У 2024 році – найвищого показника за весь аналізований період. Протягом 2021–2024 років спостерігається зміна капіталомісткості банківського сектору України, яка варіюється від 10% у 2021 році до 11,2% у 2024 році.

Обсяг пасивів фінансових установ зростає з 2053232 млн. грн. у 2021 році до 3422600 млн. грн. у 2024 році, що свідчить про активне залучення ресурсів для кредитування. Однак зобов'язання, які також зросли, до 1260155 млн. грн. у 2023 році, вказують на потенційні ризики ліквідності.

Рентабельність капіталу у 2023-2024 роках поступово зростає й досягає 29,1%, що свідчить про адаптацію фінансових установ до нових умов ринку.

5. Основним джерелом фінансових ресурсів АТ «ОТП БАНК» є кошти клієнтів, які стабільно зростають. З 34839 млн. грн. в 2021 році до 54313 млн. грн. у 2024 році – це приріст у понад 55%, така динаміка вказує на поліпшення умов обслуговування клієнтів.

Вертикальний показник показує інше у структурі фінансових ресурсів. Показник "Кошти клієнтів" демонструє коливання, зростання до 76,3% у 2022 році, після чого слідує зниження до 70,6% у 2023 році та 70,3% у 2024 році. Показник "Статутний капітал" зменшився з 13,1% у 2021 році до 8,0% у 2024 році. Нерозподілений прибуток демонструє позитивну динаміку, зростаючи з 7,4% у 2021 році до 15,8% у 2024 році. Збільшення власного капіталу з 11060 млн. грн. у 2021 році до 20609 млн. грн. у 2024 році.

Згідно коефіцієнту співвідношення власного капіталу до залучених коштів АТ «ОТП БАНК» збільшує частку власного капіталу в загальному фінансуванні. Згідно коефіцієнту співвідношення власного капіталу до пасивів йде процес поступового зменшення фінансових зобов'язань АТ «ОТП БАНК» та покращення його капітальної структури. Згідно коефіцієнту захищеності власного капіталу у АТ «ОТП БАНК» поступово зростає фінансова стійкість.

Кошти юридичних осіб зросли з 24641 млн. грн. у 2021 році до 40850 млн. грн. у 2024 році. Кошти фізичних осіб також показують позитивну динаміку з 10198 млн. грн. у 2021 році до 13436 млн. грн. у 2024 році, що складає зростання близько 31,5% за вказаний період. Темпи зростання коштів фізичних осіб виявляються менш виразними у порівнянні з юридичними особами, що може вказувати на потребу в адаптації депозитної політики до змінюваного споживчого попиту.

Згідно аналізу пруденційних нормативних значень регулювання АТ «ОТП БАНК» Можна стверджувати, що фінансові ресурси АТ «ОТП БАНК» демонструють позитивну динаміку, з високими показниками ліквідності та поступовою диверсифікацією активів. Однак існують ризики, пов'язані з концентрацією інвестицій, які потребують активного контролю з боку керівництва.

6. Згідно багатофакторної моделі формування фінансових ресурсів АТ «ОТП БАНК» у 2025 р. на основі Z-моделі говорить, що в 2025 році прогнозується зниження до 0,938. Така динаміка свідчить про вплив негативних факторів, таких як економічна нестабільність, зміна процентних ставок, а також коливання споживчого попиту на фінансові послуги, які можуть вплинути на здатність АТ «ОТП БАНК» формувати фінансові ресурси.

7. Згідно даним Національного банку України, очікується, що в перші три місяці 2025 року процес здешевлення депозитів фізичних осіб призупиниться при стабілізації обсягів фондування. Зменшення частки валютних депозитів у зобов'язаннях фінансових установ. Згідно з прогнозами фінансових установ, збережеться на початку 2025 року. Що стосується строковості депозитів, то її зниження, зумовлене об'єктивними причинами в умовах війни та не передбачає змін протягом наступних дванадцяти місяців.

8. Проведене аналітичне дослідження та економіко-математичне модулювання надає можливість надати перспективи формування фінансових ресурсів АТ «ОТП БАНК» - поступово зниження коштів фінансових осіб та загальне зниження депозитів за 12 місяців 2025 року.

У зв'язку з цим, важливо зосередити зусилля на розробці та впровадженні стратегій, які б дозволили приваблювати нових клієнтів, забезпечуючи

конкурентоспроможні умови для депозитних продуктів. Виняткову роль у цій ситуації відіграє також активна політика комунікацій та маркетингу, яка здатна зміцнити довіру до АТ «ОТП БАНК» як стабільного фінансового партнера.

Згідно анкетування у 2 курсу 3 групи факультету фінансів, банківської справи та страхування, які займаються з напряму банківської справи - 90% відсотків здобувачів освіти є довіра до банківського сектору та розраховують на депозити. У 2 курсі 2 групи, які займаються з напряму державних фінансів – 100% не довіри до банківського сектору.

Враховуючи вищезазначене, варто очікувати, що в умовах постійної змін в державному нагляді, АТ «ОТП БАНК» повинно бути готовим адаптуватись до нових викликів, що стоять перед ним, реалізуючи інноваційні рішення, спрямовані на підвищення довіри клієнтів.

АНОТАЦІЯ

Анастасія ВОЛКОВСЬКА, «Формування фінансових ресурсів фінансової установи»,

(ім'я, прізвище здобувача освіти)

(назва кваліфікаційної роботи)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності

«072 Фінанси, банківська справа та страхування»

за освітньо-професійною програмою «Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування»

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2025 рік

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – є процес формування фінансових ресурсів фінансової установи.

У роботі розглядаються теоретичні основи формування фінансових ресурсів фінансової установи - економічна сутність фінансових ресурсів фінансової установи; особливості формування фінансових ресурсів фінансової установи; вплив державного нагляду на формування фінансових ресурсів фінансової установи.

Проведене аналітичне дослідження формування фінансових ресурсів АТ «ОТП БАНК» - проаналізовано загальна фінансова діяльність АТ «ОТП БАНК»; проаналізовано формування фінансових ресурсів АТ «ОТП БАНК», проведено економіко-математичне моделювання формування фінансових ресурсів АТ «ОТП БАНК».

Запропоновано перспективи формування фінансових ресурсів АТ «ОТП БАНК» - охарактеризовано перспективи формування фінансових ресурсів фінансових установ України через кошти фізичних осіб; запропоновано покращення формування фінансових ресурсів АТ «ОТП БАНК».

Ключові слова: фінансові ресурси, фінансова установа.

ANNOTATION

Ksenia SAVREY, «Financial stability of the financial intermediary»,

(f. & l. name of the applicant)

(work title)

thesis for Master degree in specialty «072 Finance, banking and insurance»

under the program «Finance, Financial Management and Insurance»,

Odessa National Economic University

Odessa 2025

The bachelor's qualification work consists of three sections. The object of the research is the process of forming financial resources of a financial institution.

The work examines the theoretical foundations of forming financial resources of a financial institution – the economic essence of the financial resources of a financial institution; the peculiarities of forming financial resources of a financial institution; and the impact of state supervision on the formation of financial resources of a financial institution.

An analytical study of the formation of financial resources of JSC "OTP BANK" has been conducted – the overall financial activity of JSC "OTP BANK" has been analyzed; the formation of financial resources of JSC "OTP BANK" has been assessed, and economic-mathematical modeling of the formation of financial resources of JSC "OTP BANK" has been performed.

Perspectives for forming financial resources of JSC "OTP BANK" are proposed – the prospects for forming financial resources of financial institutions in Ukraine through the funds of individuals are described; improvements for the formation of financial resources of JSC "OTP BANK" are suggested.

Keywords: financial resources, financial institution.